

Mand, som vilde være Bager, at købe en saadan Eiendom; thi dette troede man vilde give Eiendommen en større Værdi, og derved meente man at give Erstatning for de brandslidte Bagere og for den Tilstand, hvori Lauget dengang befandt sig, som var bleven opløst i deres egen Ansøgning af 1734. Men endelig, og det er, som jeg troer, den væsentlige Betydning, som ligger i denne i flere Hensender for Bagerne selv meget mislige Bestemmelse, gaaer den vistnok ud paa, at sikkre den ene Bager mod den andens Concurrance, og dette finder jeg bestyrket ved den af Laugets daværende Eldermænd afgivne Erklæring af 24de April 1747, som findes i Protosten Bag. 27. Han protesterede imod, at Bagerrettigheden blev flyttet fra een Gaard til en anden, idet han siger, at dette vil præjudicere Laugsgaardene, thi derved kunde den, som havde erhvervet sig en saadan Tilbællelse, bygge og nedfætte sig paa det Sted, som kunde være de nærmest boende Bagere til Skade og Fornærmelse i deres Næringsbrug. Det er altsaa en interim Beskyttelse for de enkelte Bagere indbyrdes imellem dem, at, naar en Bager havde faaet en betydelig Sogning i en vis Deel af Staden, at da ikke en Anden maatte flytte hen og trække Sogningen til sig. Men den Bestemmelse, at Bagerrettigheden skal følge Gaardene, kan paa ingen Maade bidrage til at forandre den væsentlige Charakter i Bestemmelsen af 1739, nemlig, at Bagerlauget skal fastsættes til et vist Antal, og det er endnu den Dag idag vist, at den Bager, som boer i en mindre besøgt Kant af Byen, vilde staae sig bedre, hvis han kunde flytte op i Nærheden af en søgt Bager, naar han ikke kan godt bestaae ved sin Næring, hvor han er etableret. Saaledes troer jeg, at Bestemmelserne af 1739 retlig maa forstaaes. Nu har man meent, at i 1746 var under Ekin af Confirmation indført en forbedret Stilling for Bagerne end de havde faaet i 1739, men dette beroer ogsaa paa en Misforstaaelse. Da Tronskiftet fandt Sted 1746, ansøgte Bagerne om at faae samme Frihed som Bryggerlauget havde, nemlig den ommeldte Bannret, men dette vilde man aldeles ikke gaae ind paa; man indskrænkede sig til at resol-

vere saaledes, at Confirmationen bevilgedes, men ikke videre; det vil sige, man confirmerede de Bestemmelser, som i 1739 vare truffene, hvorved altsaa ikke disse selv er, holdt nogen større eller anden Charakter, end de allerede havde i 1739. Man mener, at Sagerne skulde maaskee senere have forandret sig, og man har i denne Sag paaberaabt sig en Mængde forskellige Tilfælde. Et Tilfælde, som er blevet paaberaabt, at det blev afflaaet en engelsk Bager at nedfætte sig her, er rigtigt. Da en Bager, ved Ravn Baildow, vilde nedfætte sig her i Byen, saa sagde man: Nei her er to franske Bagere foruden de almindelige Bagere, vi have ikke Trang til flere. Det blev da ogsaa fremhævet, at der i 1739 var fastsat, at der skulde være 50 og ikke flere Bagere, hvis Gaarde med Befostning ere indrettede saaledes, at de efter Brandanordningen ere approberede som bekvemme og uden Fare for Ildbrandstilfælde. Dette anførte man i 1751, som det, som var opnaaet ved at have disse faste Bagergaarde. Der paaberaabes tilslige, at Lauget skulde have et Dplag af Korn. Man erklærede det ikke for noget ugjortligt for Regjeringen at indrømme denne Ansøgning for Engelanderen, men man sagde, at Laugsbagerens Antal er saa stort, at det ikke er hensigtsmæssigt at bevillige den. Senere kom da Rescriptet af 10de April 1761, en meget væsentlig Bestemmelse, hvorved Rescriptet af 1739 i betydeligt Omfang ophævedes, thi saaledes er Forholdet i den Tid blevet opfattet. Der blev derved truffet to Bestemmelser. Der blev draget en Adskillelse mellem den fuldstændige Bagerdrift og Grovbrødsbageriet. Med Hensyn til den fuldstændige Bagerdrift blev der antaget det Princip, at der ikke maatte være noget indskrænket Antal Bagergaarde, men at, naar Nogen vilde indrette et hensigtsmæssigt Bageri, saa skulde han favoriseres, hvilket ogsaa senere for det Meste er blevet iagttaget. Men hvad derimod Grovbrødsbagerierne angik, saa gif man videre og sagde, at naar Nogen vilde anlægge et Grovbrødsbageri, saa skulde det uden videre tilstaaes ham, naar hans Gaard var hensigtsmæssigt indrettet efter Brandanordningen, og i dette Tilfælde ikke blot tilstaaes ham at forhandle, men ogsaa selv at